

KRÓLESTWO BELGII
Informacja o stosunkach gospodarczych z Polską

1. Informacje ogólne

powierzchnia:	30 528 km ²	
liczba regionów	trzy regiony: Flandria, Walonia, Bruksela - Stolica	
ludność:	11,35 mln	
głowa państwa:	Król Filip I Koburg (od lipiec 2013)	
premier:	Pan Charles Michel	od 11 października 2014 r.
wicepremier, minister gospodarki i pracy konsumentów:	Pan Kris Peeters	od 11 października 2014 r.
wicepremier, minister spraw zagranicznych:	Pan Didier Reynders	od 12 grudnia 2014 r.
ambasador RP w Brukseli	Pan Artur Orzechowski	od 29 lipca 2016 r.
ambasador Belgii w Warszawie	Pan Luc Frans Jacobs	od 12 września 2018 r.
najbliższe wybory parlamentarne:	26 maja 2019 r.	

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

	2014	2015	2016	2017	2018*	2019**	2020**
PKB (w mld euro)	400,086	411,010	424,660	439,051	450,576	bd	bd
PKB na 1 mieszkańca (w euro)	33 800	34 200	34 500	35 000	35 300	bd	bd
PKB (dynamika w %)	1,3	1,7	1,5	1,7	1,4	1,3	1,2
Deficyt budżetowy w % PKB	3,1	2,4	2,4	0,8	0,7	bd	bd
Dług publiczny w % PKB	107,5	106,4	106,1	103,4	102,0	bd	bd
Stopa bezrobocia (w %)	8,5	8,5	7,8	7,1	6,0	bd	bd
Inflacja (w %)	0,5	0,6	1,8	2,2	2,3	1,9	1,7
Eksport towarów i usług (w mld euro)	330,736	332,093	351,287	376,628	395,468	bd	bd
Import towarów i usług (w mld euro)	328,199	326,229	345,647	371,514	393,006	bd	bd

Źródło: OECD, Eurostat, European Economic Forecast 2019 (*szacunki **prognoza)

MINISTERSTWO PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

Królestwo Belgii jest państwem federalnym, w którym funkcjonują trzy regiony (Flandria, Walonia, Bruksela - Stolica) oraz trzy Wspólnoty językowe (Francuska, Niderlandzka i Niemiecka). Wspólnoty posiadają daleko posunięte uprawnienia w zakresie kultury oraz spraw socjalnych, zaś regiony dysponują autonomią w wielu dziedzinach, między innymi w zakresie polityki gospodarczej i promocji eksportu. Zarówno władza ustawodawcza, jak i wykonawcza sprawowane są na szczeblu federalnym, regionalnym oraz na szczeblu Wspólnot; rząd federalny nie posiada władzy zwierzchniej w stosunku do regionów i Wspólnot. Reforma państwa zmierza w kierunku coraz większej decentralizacji władzy, uproszczenia przepisów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej oraz ułatwienia kontaktów z administracją.

2. Sytuacja gospodarcza

Belgia należy do grona najwyżej rozwiniętych gospodarek świata. Udział usług w tworzeniu dochodu narodowego sięga ok. 70%. Belgijski sektor usług charakteryzuje się rozbudowanym systemem infrastruktury logistyczno-transportowej (lądowej, kolejowej, portowej-dalekomorskiej i wodno-lądowej) oraz kluczową pozycją Antwerpii jako ważnego światowego centrum obróbki, handlu międzynarodowego i dystrybucji kamieni szlachetnych (głównie diamentów), m.in. za pośrednictwem giełdy diamentowej. Najważniejszymi gałęziami przemysłu belgijskiego są: chemia, przemysł metalurgiczny, elektro-maszynowy (w tym produkcja samochodów) oraz branże spożywcza i tekstylna. Zdecydowana większość produkcji chemicznej ulokowana jest we Flandrii. Wokół Antwerpii powstał potężny klaster przemysłu chemicznego, co jest poważnym ułatwieniem dla eksportu oraz importu tych wyrobów przez port w tym mieście. Belgia posiada 8-procentowy udział w obrotach europejskiej branży chemicznej oraz 17-procentowy udział w europejskim eksporcie produktów chemicznych. Belgijski sektor bankowy ma długie tradycje, a ilość banków na jednego klienta stawia Belgię na czołowym miejscu w świecie. Kryzys finansowy 2008 – 2009 znacznie osłabił pozycję wielu banków belgijskich (KBC, Dexia, Fortis itp.), a równocześnie banki zagraniczne znacznie umocniły swe wpływy na rynku finansowym w Belgii. Obecnie, po przejściu grupy Fortis przez BNP Paribas, ponad 80% banków działających w Belgii, kontrolowanych jest z zagranicy, w tym ¼ banków podlega kontroli kapitału francuskiego.

Po kilku latach stagnacji, gospodarka belgijska odczuwa w ostatnim czasie umiarkowany wzrost, głównie dzięki inwestycjom firm oraz wskaźnikom handlu zagranicznego. Według prognoz KE wzrost PKB Belgii będzie oscylował w 2019 r. w granicach 1,3%, natomiast w 2020 r. – 1,2%.

Belgijski rynek pracy boryka się ze sporymi problemami strukturalnymi. Wysokie obciążenia podatkowe, a co za tym idzie koszty pracy, zniechęcają do przedsiębiorczości. Koszty pracy w Królestwie Belgii są jednymi z najwyższych w Unii Europejskiej, zaraz po Danii i Luksemburgu.

3. Polityka gospodarcza

W latach 2012 – 2016 rząd belgijski dokonał daleko idących oszczędności w celu poprawy dyscypliny budżetowej. Pogorszenie koniunktury oraz podejmowane działania oszczędnościowe niekorzystnie rzutowały na dynamikę obrotów handlowych z zagranicą, w tym z Polską. Rząd postawił sobie za cel wcielenie w życie serii rozwiązań regulujących system finansowy (lub ich poparcie na poziomie europejskim). W programie rządowym dużo miejsca poświęca się utrzymaniu przez Belgię jej modelu socjalnego. Jednocześnie utrzymanie modelu socjalnego nie będzie jednak możliwe bez pobudzenia koniunktury gospodarczej. Świadom tego wyzwania rząd BE nawiązuje do projektów wspierających rozwój przedsiębiorczości: podkreśla również, że wyjście z kryzysu gospodarczego zależy od uzdrowienia finansów publicznych i poprawy wiarygodności Belgii na światowych rynkach.

Dla przeciwdziałania skutkom kryzysu gospodarczego rząd federalny wdrożył program stabilizacji gospodarki na lata 2012 – 2016. Zasadniczym jego elementem była polityka zatrudnienia, wzmocnienie ubezpieczeń społecznych, reforma emerytalna, walka z ubóstwem, zwiększenie środków na badania i rozwój oraz wsparcie dla przedsiębiorstw. Kolejnym elementem działań antykryzysowych była reforma systemu emerytalnego, która miała zapewnić bezpieczeństwo socjalne bazując na zasadzie

MINISTERSTWO
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

solidarności. Jednym z jej elementów było opóźnienie możliwości przechodzenia na wcześniejszą emeryturę (62 lata zamiast 60).

Skomplikowana sytuacja strukturalno-polityczna w Belgii przekłada się na wyniki gospodarcze tego kraju. Z drugiej jednak strony silna pozycja gospodarcza poszczególnych regionów (zwłaszcza Flandrii, ale także poważny rozwój Walonii) oraz działania podjęte przez rząd federalny pokazują, że gospodarka Belgii po okresie spowolnienia powraca powoli na ścieżkę rozwoju.

4. Ramy prawno-traktatowe

Regiony Królestwa Belgii są uprawnione do podpisywania umów międzynarodowych. Rząd RP podpisał w dn. 6.06.1994 r. kompleksową umowę o współpracy z Rządem Flandrii oraz w dn. 10.10.1996 r. podobną umowę z Rządem Wspólnoty Francuskiej Belgii i Rządem Walonii. Obie te umowy stwarzają ułatwienia dla pogłębienia kontaktów w dziedzinie współpracy gospodarczej, nauki, kultury i sztuki itp., głównie zdecentralizowanej.

Bilateralne umowy międzyrządowe regulują niektóre kwestie związane ze współpracą gospodarczą. Do najważniejszych należą:

- *Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Belgii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania, zapobiegania oszustwom podatkowym i uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodów i majątku z 20.08.2001 r.*

Umowa w sprawie popierania i ochrony inwestycji (BIT) z Królestwem Belgii i Wielkim Księstwem Luksemburga, podpisana 19 maja 1987 r., została wypowiedziana przez Polskę. Termin zakończenia obowiązywania umowy mija w dn. 2 sierpnia 2021 r.

5. Polsko-belgijska wymiana handlowa

Belgia pozostaje ważnym partnerem gospodarczym Polski, zarówno jeśli chodzi o wymianę handlową, jak i współpracę inwestycyjną. W 2018 r. zajmowała 10. miejsce wśród partnerów handlowych Polski z 2,4% udziałem w ogóle obrotów handlowych naszego kraju (w tym: 13. miejsce w eksporcie z 2,3% udziałem i 9. miejsce w imporcie z 2,5% udziałem).

Charakterystyczną cechą polsko-belgijskiej wymiany handlowej jest jej silna koncentracja na regionie Flandrii. Z Flandrią realizujemy około 85% łącznych obrotów między Polską i Belgią, na Walonię przypada 13%, a na Stołeczny Region Brukseli 2%.

Obroty towarowe Polski z Belgią (w mld euro)

	2014	2015	2016	2017	2018	Dynamika 2018 2017	I-II 2018	I-II 2019	Dynamika I-II 2019 I-II 2018
Eksport	3,735	3,912	3,989	4,550	5,154	113,3%	0,847	0,845	99,7%
Import	4,056	4,318	4,795	5,272	5,605	106,3%	0,905	0,840	92,8%
Obroty	7,791	8,231	8,785	9,822	10,759	109,5%	1,753	1,685	96,1%
Saldo	-0,320	-0,405	-0,806	-0,722	-0,450		-0,058	0,005	

Źródło: GUS

Głównymi grupami towarowymi w eksporcie do Belgii w 2018 r. były: wyroby przemysłu elektromaszynowego (udział w całości polskiego eksportu do Belgii – 38,4%), wyroby przemysłu chemicznego (18,4%) i artykuły rolno-spożywcze (14,9%).

MINISTERSTWO
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

Natomiast głównymi grupami towarowymi w imporcie z Belgii w 2018 r. były: wyroby przemysłu chemicznego (udział w całości polskiego importu do Belgii – 43,4%), wyroby przemysłu elektromaszynowego (20,9%) i artykuły rolno-spożywcze (12,3%).

W handlu polsko-belgijskim w 2018 r. (podobnie jak w latach poprzednich) najwyższe dodatnie saldo dla Polski występuje w branży elektromechanicznej, przemysłu drzewno-papierniczego oraz artykułów spożywczych. Natomiast największy deficyt odnotowuje się w branżach: wyrobów chemicznych i tworzyw sztucznych.

6. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Inwestycje belgijskie w Polsce

Według danych NBP skumulowane inwestycje belgijskie w Polsce na koniec 2017 r. wyniosły 6,385 mld EUR, natomiast Polska odnotowała odpływ inwestycji z Belgii w wysokości 59 mln EUR. GUS podaje, że w Polsce zarejestrowanych jest 602 firm z udziałem kapitału belgijskiego, w tym 160 firm zatrudnia 10 i więcej osób (stan na 2017 r. – ostatnie dostępne dane). Łącznie firmy z udziałem kapitału belgijskiego zatrudniają w Polsce 22 228 pracowników. Przedsiębiorstwa te plasują swe inwestycje w różnych dziedzinach gospodarki, ale głównie w sektorach: finansowo-ubezpieczeniowym, energetycznym, spożywczym, materiałów budowlanych, maszyn rolniczych i usług komunalnych. Do najbardziej znanych belgijskich firm inwestujących w Polsce należą: Vlassenroot, Solvay, SEA-Invest (m.in. inwestycja w Porcie Północnym i Rudoporcie w Gdańsku), Ghelamco (m.in. budowa Warsaw Spire), Umicore (inwestycja w Nysie), CFE Polska czy Reynaers. Do ważniejszych belgijskich inwestycji zagranicznych w Polsce w ostatnich latach należą: budowa centrum logistycznego Korczowa Logistic Park i budowa centrum usług BPO – Euroclear bank w Krakowie.

Polskie inwestycje w Belgii

Według danych NBP skumulowane inwestycje polskie w Belgii na koniec 2017 roku wyniosły -107,6 mln EUR. Do firm obecnych na belgijskim rynku należą m.in.: Comarch, ECO Okna (centrum logistyczne w Courcelles oraz showroom ze swoimi produktami w Brukseli), Trans.eu BVBA (spółka koncerny Logitrans, który stworzył europejską giełdę transportową) czy Aluprof.

Ponadto w Belgii rejestrowanych jest coraz więcej małych polskich firm, często jednoosobowych, które zajmują się świadczeniem usług budowlanych, remontowych itp. (jest ich ponad 8 tys.). Firmy te nie są zaliczane do kategorii FDI, lecz w wyniku ich działalności może w przyszłości nastąpić zwiększenie zainteresowania lokowaniem bezpośrednich inwestycji w Belgii przez polskie podmioty gospodarcze.

7. Potencjalne dziedziny współpracy

Do perspektywicznych dziedzin współpracy w wymianie handlowej z Belgią w najbliższych latach zaliczane są: eksport produktów z branży artykułów rolno-spożywczych, mebli i wyrobów stolarki okiennej i drzwiowej, wyrobów przemysłu olejnego i naftowego, części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, a także udział polskich firm – producentów pojazdów szynowych i komunikacyjnych w przetargach publicznych ogłaszanych w regionach belgijskich.

8. Dane kontaktowe

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Brukseli

Avenue de l'Horizon 18

Bruksela 1150

Belgia

tel.: +32 2 771 67 54

fax: +32 2 771 18 39

e-mail: brussels@trade.gov.pl; <http://brussels.trade.gov.pl>

MINISTERSTWO
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

Wydział Polityczno-Ekonomiczny Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Brukseli

Av. des Gaulois 29

1040 Bruxelles - Etterbeek

Belgique

Tel.: +32 (0)2 739 01 00

Fax: +32 (0)2 736 18 81

<http://www.bruksela.msz.gov.pl>

Zagraniczne Biuro Handlowe (ZBH) w Królestwie Niderlandów [obsługuje kraje Beneluksu]

Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A.

adres: World Trade Center, budynek C, 6. piętro, Strawinskylaan 643, 1077 XX Amsterdam

Bartłomiej Danek – kierownik biura

nr tel.: +48 609 313 256

e-mail: bartlomiej.danek@paih.gov.pl

strona internetowa: <https://netherlands.trade.gov.pl/pl/>

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii

kwiecień 2019 r.